

<p align="center">PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ NA ZHODNOTENIE SITUÁCIE DIEŤATA A RODINY, POSÚDENIE MOŽNOSTÍ RODIČOV, ĎALŠÍCH PRÍBUZNÝCH A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA RIEŠIŤ SITUÁCIU DIEŤAŤA NA ÚČELY URČENIA MIERY OHROZENIA DIEŤAŤA, AK OPATRENAMI VYKONÁVANÝMI VO VLASTNEJ PÔSOBNOSTI NEBOLO MOŽNÉ JEDNOZNAČNE URČIŤ MIERU OHROZENIA DIEŤAŤA</p> <p align="center">§ 73 ods. 6 písm. a) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 5</p>	
Cieľ	Príprava odborných podkladov na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny.
Cieľová skupina	Dieťa, rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, príbuzní dieťaťa a iné blízke osoby dieťaťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Dieťa, rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, pre ktorých je potrebné vykonať alebo zabezpečiť vykonávanie opatrení a vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa - spolupodieľanie sa na jednoznačnom určení/ overení miery ohrozenia dieťaťa - Nepriaznivá životná situácia alebo nová situácia u jedného alebo oboch rodičov a dieťaťa; rodina nie je schopná riešiť problémy v rodine a konflikty v rodine, sociálne a iné problémy v rodine a v medziľudských vzťahoch a vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa - spolupodieľanie sa na jednoznačnom určení/ overení miery ohrozenia dieťaťa - Rodina so špecifickým problémom a vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa - spolupodieľanie sa na jednoznačnom určení/ overení miery ohrozenia dieťaťa
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1: Zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Všeobecný zdravotný stav</u>: zbežný skríning telesného a duševného prospievania, zhodnotenie prístupu k adekvátnej zdravotnej starostlivosti a jej využívania, prístupu k informáciám v oblasti zdravia a zvládanie starostlivosti o dieťa pri zdravotných problémoch • <u>Schopnosť učiť sa / učenie sa</u>: zhodnotenie záujmu rodičov o vzdelávací proces dieťaťa, komunikácia rodičov so

školu, zhodnotenie kvality prípravy na vyučovanie (z hľadiska dieťaťa i rodiča), zabezpečenie pomôcok na vyučovanie, stravy, oblečenia apod., záujem o vzdelávacie úspechy/neúspechy dieťaťa, schopnosti a ochoty riešiť prípadné výchovné a vzdelávacie problémy v škole, apod.

- Emočný vývoj a správanie: zhodnotenie schopnosti dieťaťa primerane vyjadriť emócie a zvládať primeranú záťaž, schopnosť a ochota prispôbiť sa sociálnym normám, schopnosť vytvárať vzťahy, a pod.
- Rodinné a sociálne vzťahy: zhodnotenie schopnosti dieťaťa vytvárať stabilné vzťahy s dospelými a rovesníkmi, zhodnotenie spôsobu komunikácie dieťaťa s rodičom, detí medzi sebou (súrodenecká súdržnosť, prispievanie k pomoci druhým, pochopenie druhých) a pod.
- Identita dieťaťa a sociálna prezentácia: zhodnotenie schopnosti dieťaťa uvedomovať si svoje silné i slabé stránky a ich prezentácie vo svojom sociálnom prostredí (uvedomovanie si dôsledkov svojho správania), znalosti osobnej a rodinnej histórie, pocitu spolupatričnosti k rovesníckej skupine, rodine apod.
- Samostatnosť a sebaobsluha: zhodnotenie schopnosti zvládnutia úkonov sebaobsluhy vzhľadom k veku a rozumovým schopnostiam, schopnosti vytvárať samostatné rozhodnutia a zároveň schopnosť preberať za ne zodpovednosť, schopnosť predvídať následky svojich rozhodnutí a konania, apod.

Blok 2: Zhodnotenie rodičovskej starostlivosti

- Základná starostlivosť: zhodnotenie schopnosti rodičov zabezpečiť dieťaťu dostatočné množstvo a kvalitu potravy, tepla, bývania, oblečenia, a celkovej základnej starostlivosti o dieťa, apod.
- Zaistenie bezpečia a ochrany: zhodnotenie schopnosti rodičov rozpoznať riziko a nebezpečenstvo, schopnosti zabezpečiť dieťaťu bezpečné prostredie doma i mimo domov, schopnosti rozpoznať riziká súvisiace so zneužívaním návykových látok, apod.
- Citová vrelosť: zhodnotenie schopnosti rodičov napĺňať emocionálne potreby dieťaťa: oceňovanie, povzbudzovanie, prejavovanie záujmu o dieťa a jeho prežívanie, schopnosti ovládať svoje emocionálne reakcie, apod.
- Stimulácia a podnety: zhodnotenie schopnosti rodičov vytvárať pre dieťa priestor na učenie a rozvíjanie sa, vytvárať pre dieťa priestor na trávenie voľného času a čerpanie prínosu z týchto aktivít, viesť dieťa k samostatnosti vzhľadom k veku a schopnostiam dieťaťa, apod.
- Vedenie a hranice: zhodnotenie schopnosti rodičov aplikovať výchovné postupy: stanovovanie hraníc, nastolenie zmien v správaní a ich udržanie, poskytovanie vhodného

	<p>sociálneho a morálneho vzoru pre dieťa, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosť nájsť a aplikovať vhodné riešenia, apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilita: zhodnotenie schopnosti rodičov poskytnúť dieťaťu stabilné prostredie a minimalizovať zmeny bezprostredne sa týkajúce jeho bežného života (ako napr. časté sťahovanie, zmeny školských a predškolských zariadení), a pod. <p>Blok 3: Zisťovanie názoru dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> • získavanie informácií od dieťaťa o jeho vnímaní aktuálnej situácie v jeho sociálnom prostredí a vzťahoch (v rodine, škole, rovesníckej skupine apod.), o jeho túžbach, plánoch a potrebách a miere ich napĺňania <p>Blok 4: Zhodnotenie funkčnosti rodinného systému v sociálnom prostredí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodinná história a fungovanie rodiny: zhodnotenie funkčnosti rodinného systému z hľadiska zaradenia sa do verejného, kultúrneho a spoločenského prostredia, apod. • Širšia rodina: zhodnotenie funkčnosti podpornej siete v rámci širšej rodiny: sociálna, psychická i materiálna podpora, apod. • Bývanie: zhodnotenie bytových podmienok z hľadiska bezpečnosti, funkčnosti, základného vybavenia a údržby, apod. • Zamestnanie a finančná situácia: zhodnotenie schopnosti rodičov zabezpečovať pravidelný príjem rodiny s cieľom uspokojiť základné potreby dieťaťa, schopnosť rodičov hospodáriť s finančnými prostriedkami apod. • Sociálne začlenenie rodiny: zhodnotenie miery sociálnej integrácie alebo izolácie dieťaťa a jeho rodiny, apod.
Zhrnutie	<p>Program je zameraný na vykonávanie opatrení na zhodnotenie a analýzu situácie dieťaťa a rodiny, v ktorej sa momentálne nachádza, vyhodnotenie napĺňania potrieb dieťaťa, zhodnotenie možných rizík a ohrození, ako aj na zmapovanie kompenzačných mechanizmov rodiny riešiť situáciu. Výsledkom programu nie je určenie miery ohrozenia dieťaťa, ale participácia (príprava odborných podkladov) s orgánom SPODaSK na určení alebo overení miery ohrozenia dieťaťa.</p>
Druh práce	<p>individuálna / skupinová</p> <p><i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i></p>
Forma práce	<p>ambulantná/terénna</p> <p><i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i></p>
Trvanie	<p>max. 24 hod.</p> <p><i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i></p>
Kto realizuje	<p>sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich</p>

	<p>kompetencií</p> <p><i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťaťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i></p>
<p><i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i></p>	